

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 30.7.2004
COM(2004) 541 galīgā redakcija

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI, EIROPAS PARLAMENTAM, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

par interaktīvo ciparu televīzijas pakalpojumu sadarbību

[SEC(2004)1028]

KOPSAVILKUMS

Šajā paziņojumā izklāstīta Komisijas nostāja attiecībā uz interaktīvo ciparu televīzijas pakalpojumu sadarbību saskaņā ar 18. panta 3. punktu Direktīvā 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva).

Komisija ir uzsākusi šo pārbaudi divos posmos. Pirmajā posmā tika radīta Komisijas personāla darba dokumenta publikācija komentāriem par interaktīvās ciparu televīzijas pakalpojumu sadarbību SEK (2004) 346, 2004. gada martā.

Šajā paziņojumā aprakstīts sabiedriskās apspriešanās rezultāts. Šī paziņojuma pamatanalīze apkopota Paplašinātajā ietekmes novērtējumā (EIA), kas izdots kā SEK (2004) 1028.

Pamatdirektīvas 18. panta 3. punkts paredz Komisijai izpētīt 18. panta ietekmi attiecībā uz interaktīvajiem televīzijas pakalpojumiem. Ja sadarbība un izvēles brīvība lietotājiem nav pienācīgi panākta vienā vai vairākās dalībvalstīs, Komisija ir tiesīga rīkoties, lai panāktu noteiktu standartu obligātu ieviešanu.

Reakcija uz sabiedrisko apspriešanos ir pretrunīga attiecībā uz to, vai pienācīga sadarbība ir efektīvi sasniegta. Komisija uzskata, ka, ņemot vērā tehnoloģiskās un tirgus vides sarežģītību, ļoti atšķirīgo tirgus dalībnieku izpratni par sadarbību un vēlo pamatdirektīvas ieviešanu daudzās dalībvalstīs, pārbaudes mērķis ir būtībā noteikt, vai eksistē gadījums, kas ierosinātu padarīt vienu vai vairākus standartus obligātus.

Komisija secina, ka nav acīmredzama gadījuma, kas liktu ieviest saistošus standartus; šis jautājums ir jāpārskata 2005. gadā. Pagaidām tiek ierosinātas vairākas darbības, lai sekmētu interaktīvo ciparu pakalpojumu izvēršanu, izmantojot Multimedia Home Platform (MHP) standartu, kas pašlaik ir vienīgais atvērtais lietojumprogrammu saskarnes standarts, kuru pieņēmušas ES standartu institūcijas. Tajās ietilpst grupas izveide dalībvalstī, lai ieviestu MHP, apstiprinājums, ka dalībvalstis spēj piedāvāt subsīdijas patērētājiem interaktīvās televīzijas uztveršanas aparatūrai atbilstoši valsts atbalsta likumiem un kontrolēt piekļuvi patentētām tehnoloģijām.

Komisija mēģina nodrošināt, lai Eiropas pilsoņi gūtu labumu no pieaugošā interaktīvās televīzijas pakalpojumu klāsta un uzskata, ka tirgus ir vislabāk apkalpots tieši pašlaik, un turpina piemērot tos noteikumus, par kuriem jau pamatdirektīvā panākta vienošanās ar Eiropas Parlamentu un Padomi.

1. PAMATOJUMS

Neskaitot video, interaktīvā televīzija piedāvā vēl vienu funkcionalitātes līmeni ciparu televīzijai. Tā sastāv no lietojumiem, kas iesūtīti translācijā kopā ar video un apstrādāti ar programsteku uztvērējā, kuru sauc par API (Applications Program Interface) saskarni. Šodien Eiropā lieto vairāk nekā 32 miljonus ciparu uztvērēju,¹ no kuriem vismaz 25 miljoniem ir interaktīvās iespējas.²

Interaktīvās televīzijas tirgus attīstījās bez Eiropas API standarta. Sākotnēji Eiropā pastāvēja pieci svarīgi API, no kuriem neviens nebija standartizēts Eiropas Standartizācijas organizācijā. Saturu vai lietojumus, kas paredzēti vienam API, nevarēja izmantot uztvērējs ar atšķirīgu API.³

Tas radīja bažas par sadarbības trūkumu (gan attiecībā uz tehnisko sadarbību, gan uz piekļuves jautājumiem) un iespējamiem patērētāju izvēles ierobežojumiem, kas varētu ietekmēt brīvu informācijas plūsmu, mediju plurālismu un kultūras daudzveidību. Kopsavilkums šīm bažām: patērētāji nevarēs iegādāties standartizētu universālu uztvērēju, kas uztver visus bezmaksas un maksas televīzijas interaktīvos pakalpojumus un viņi būs spiesti lietot daudz dārgākus uztvērējus ar patentētu API; raidsabiedrības sastapsies ar šķēršļiem attīstot un piedāvājot interaktīvos pakalpojumus, jo tām vajadzēs vienoties ar vertikāli integrētiem tīkla operatoriem, kam pieder API patentētās tehnoloģijas.

Šīs bažas tika izklāstītas Direktīvas 2002/21/EK (pamatdirektīva) 18. pantā ar nosaukumu „Digitālu interaktīvu televīzijas pakalpojumu savstarpēja savietojamība”.

18. panta 1. punkts paredz, ka dalībvalstīs sekmē interaktīvās ciparu televīzijas pakalpojumu sniedzējus un aparātūras nodrošinātājus izmantot atvērto API.

18. panta 2. punkts nosaka dalībvalstīm mudināt API īpašniekus padarīt pieejamu visu informāciju, kāda nepieciešama, lai interaktīvās ciparu televīzijas pakalpojumu sniedzēji varētu nodrošināt visus pakalpojumus ar API atbalstu pilnīgi funkcionālā veidā.

18. panta 1. punkts ir saskaņā ar vispārējo ES politiku par atvērto standartu sekmēšanu vienotā tirgū. 18. panta 2. punkts atzīst tirgus realitāti, ka eksistē API patentu standarti, un cenšas nodrošināt pārredzamību tehniskajām īpašībām, lai saturs sniedzēji varētu attīstīt interaktīvos lietojumus, kas darbojas uz šiem patentu standartiem.

18. panta 3. punkts nosaka Komisijai līdz 2004. gada 24. jūlijam novērtēt 18. panta ietekmi, pēc kura Komisija varēs veikt darbību, lai ieviestu standartu, izmantojot pilnvaras, kas minētas pamatdirektīvas 17. pantā.

Eiropas Parlamenta plenārsēdē 2001. gada decembrī Komisija mutiski apņēmas iekļaut MHP standartus standartu sarakstā, kas publicēts ES Oficiālajā Vēstnesī, lai to sekmētu dalībvalstis kā paredzēts pamatdirektīvas 17. pantā.

¹ ETSI TR 102 282, 2004. gada februāris, 11. lpp.

² Standartizācija digitālajā televīzijā, Diskusijas konsultācija par CENELEC, 2003. gada aprīlis, 13. lpp.

³ Lai nodrošinātu standarta DTV, nav nepieciešams uztvērējā iekļaut API. API ir iespēja. Bez tam, DTV pārraide ir pilnībā standartizēta, Eiropā izmantojot tikai ETSI standartus.

Komisija sāka gatavoties šai pārbaudei uzreiz pēc pamatdirektīvas pieņemšanas ar neatkarīgas konsultantu firmas palīdzību, uzsākot izpēti par politikas iespējām un izdodot mandātu Eiropas standartizācijas iestādēm, lai redzētu, kā turpmākā standartizācija veicinās sadarbību.⁴ MHP standarti tika iekļauti publicētajā sarakstā.⁵ Komisija arī paziņoja, ka acīmredzams veids, kā panākt sadarbību, ir plašā mērogā pieņemt MHP.⁶

2004. gada martā Komisijas dienesti veica sabiedrības konsultāciju, pamatojoties uz Komisijas personāla darba dokumentu SEK (2004)346 (darba dokuments). Konsultācijā ietilpa atklāta izskatīšana un neoficiāls seminārs, kuru organizēja Eiropas Parlamenta pārstāvji.

2. DALĪBNIEKU UZSKATI

Šai konsultācijai pieteicās daudz dažādu dalībnieku, īpaši, ražotāji, tīkla operatori, raidsabiedrības un API sniedzēji; arī patērētāju asociācijas un citi pārstāvji ar noteiktiem viedokļiem. Kopumā 51 organizācija iesniedza vairāk nekā 350 lapas ar cieši argumentētiem uzskatiem, kas ir labs pierādījums šādas diskusijas svarīgumam industrijā. Atbildes reakciju var iedalīt divās pamatgrupās.

2.1. Tie, kas atbalsta standartu ieviešanu

Tie, kas atbalsta obligāto atvērto standartu ieviešanu, ieskaitot MHP, sadarbību patērētāja līmenī nerasniedza. Viņi argumentē, ka šī ir visplašākā sadarbības forma, jo tā maksimizē pakalpojumu un aparātūras izvēli patērētājiem. Pašlaik tirgus ir sadrumstalots un nespēj sasniegt tās priekšrocības, kas saistītas ar vienotu standartu.

Maz ticams, ka tirgus spēki piedāvās atbilstošu sadarbību bez valsts iestāžu iejaukšanās. Kritiskā pārdošanas apjoma palielināšana Eiropas līmenī joprojām ir svarīgs mērķis ražotājiem, lai sasniegtu apjoma ekonomijas. Tādi risinājumi, kā ierosinātais Portatīvā satura formāts (PCF), kas ļauj vienreiz uzrakstīt saturu un strādāt vairākās API platformās, ir noderīgs, bet tomēr tas nav risinājums bezmaksas raidsabiedrībām. Šīm raidsabiedrībām piekļuves likumi veido kompromisa risinājumu attiecībā uz plurālismu un izvēles brīvību. Raidsabiedrības, piegādājot savus pakalpojumus skatītājiem, joprojām ir atkarīgas no tīkla operatoriem, kas kontrolē piekļuvi tīklam. Valsts iestādēm vairāk jāuzņemas interventa loma, sekojot GSM piemēram.

Atvērto standartu priekšrocības, ieskaitot MHP, ietvertu lielāku izvēli patērētājiem un juridisko drošību, piedāvājot zemākas cenas uztvērējiem un pārejas paātrināšanu no analogās uz ciparu televīziju. Ja raidsabiedrībām nevajadzētu sastapties ar nevajadzīgiem šķēršļiem patentētajā API, tad uzlabotos informācijas plūsma un attīstītos plurālisms. Jauninājumiem pakalpojumos vairs nevajadzētu būt atkarīgiem no API. Apakšposmi uzskata, ka vai nu dalībvalstīm jārada iespēja izmantot vienotu API savā teritorijā vai arī, ka visā ES būtu likumīgs vienīgais atvērtais standarta API. Atvērto standartu ieviešanu nedrīkst ierobežot tikai ar bezmaksas zemes TV apraidi, jo tas neatrisinās kontroles problēmu, kuru radīja API

⁴ Attiecināms uz SEK(2004) 346 zemsvītras piezīmēm 31, 32, 40.

⁵ OV C 331, 31.12.2002., 32.lpp.

⁶ EP mutiskais jautājums O/2002/40.

attiecībā uz kabeļtelevīziju un satelīttelevīziju. Šeit jānorāda arī citi standarti, ja tie nesakrīt ar jau minētajiem.

Vispārējās piezīmes tika izteiktas par interaktīvās televīzijas potenciālu, lai sekmētu Lisabonas darba kārtību kā Seviļas sanāksmē uzsvērusi Padome, un tika kritizēts darba dokuments par sociālās lomas nepildīšanu attiecībā uz bezmaksas televīziju. Tirgus dalībnieki, kas atbalstīja šo nostāju, pārsvarā bija bezmaksas raidsabiedrības no dalībvalstīm, kur ciparu televīzija ir mazāk attīstīta, un kāds lielākais ražotājs.

2.2. Tie, kas iestājas pret standartu ieviešanu

Šī grupa centās pierādīt, ka sadarbība jau ir sasniegta. Viņu skatījums uz sadarbību ir atšķirīgs: tas nozīmē to pašu interaktīvo pakalpojumu pieejamību dažādās izplatīšanas platformās. Galvgaļa un tīkla tehnoloģijas ļauj pārraidīt saturu starp dažādām API sistēmām. Tajās ietilpt autorēšanas sistēmas, kas spēj radīt lietojumus vairākām API – daudzkārtīga autorēšana - vai ierosinātajām PCF.

Šai grupai sadarbība ir atkarīga no tirgus pieprasījuma. Tur, kur ir pieprasījums, interaktīvie lietojumi kļūst pieejami vairākās atšķirīgās platformās, piemēram, azartspēlēs, video spēlēs un laika prognozēs. Universālā uztvērēja izveides iespējamība ir maz ticama, jo tam ir lielas izmaksas un tas ir nevajadzīgs sakarā ar vairākstandartu apraides veikšanu dažādos tīklos; tomēr šeit nepastāv tehniski šķēršļi. Runājot par valsts iestāžu starpniecību, viņi cenšas pierādīt, ka Eiropā DTV tirgus ir dinamiskāks nekā ASV sakarā ar noteiktu valsts iestāžu iecietību. Pārskatot komunikāciju nolikumu, piekļuves likumi kopumā ir pietiekami, lai saglabātu plurālismu un lietotāja izvēles iespēju. Ex post standartu ieviešana zaudējumiem no lielām investīcijām agrākās patentētās sistēmās kavētu investīcijas novatoriskajās tehnoloģijās nākamajās paaudzēs.

Šo dalībnieku vispārējās piezīmes atbalstīja nostāju, kas pausta darba dokumentā par to, ka DTV lielāka sarežģītība maina vairākus faktorus salīdzinot ar analogo modeli, kas ir vienkāršāks. Viņi atbalsta jauninājumu ieviešanu, balstoties uz pārraides tehnoloģiju standartizēto slāni, kas ir tāds pats kā interneta modelī. Neviena tehnoloģija nav piemērota atšķirīgām tirgus situācijām, kas eksistē dalībvalstīs. Novērtējot ieviešanas atbilstību, Komisijai jāņem vērā pašreizējais tirgus gatavības līmenis un sadarbība visā novērtējuma ķēdē. Pirms nav pagājuši 3-5 gadi, nedrīkst pieņemt noteiktu nākotnes lēmumu par ieviešanas piemērotību.

Šai grupai atvērto standartu ieviešanas izmaksas pārsniegs iegūto labumu. MHP ieviešana būtu labs stimuls tirgum virzīt uztvērējus bez interaktīvās iespējas, ņemot vērā MHP uztvērēju papildu izmaksas un to, ka nepastāv liels pieprasījums pēc interaktīvās televīzijas pakalpojumiem.

Dalībnieki, kas atbalstīja šos uzskatus, galvenokārt bija maksas satelīttelevīzijas un kabeļtelevīzijas operatori, bieži vien no dalībvalstīm, kur DTV ir labi attīstīta, aptverot būtisku uztvērēju kopumu ar patentētu API. Citi šīs klientūras dalībnieki bija programmēšanas un IT kompānijas, ieskaitot patentētu API īpašniekus, un kāds liels ražotājs.

2.3. Citi uzskati

Valsts iestādes ieguldījums parādīja, vai viņu DTV tirgi un labi attīstīti un līdz ar to ietver būtisku uztvērēju kopumu, kas izmanto patentētu API, vai mazāk attīstīti. Aptaujātie

dalībnieki no tām valstīm, kur interaktīvā televīzija ir visattīstītākā, kopumā bija apmierināti, ka pastāv attiecīgs sadarbības līmenis.

Patērētāju organizācijas nacionālā un Eiropas līmenī atbalstīja atvērto standartu ieviešanu sadarbības iegūšanai.

Atklātā izskatīšanā vairāki lielākie dalībnieki no Itālijas cieši atbalstīja MHP, bet skeptiski izturējās pret tā ieviešanu. Valdības subsīdijas Itālijas patērētājiem, kas vēlas iegādāties MHP uztvērēju ar atpakaļkanāla īpašību, samazina MHP papildus izmaksas. Šādus uztvērējus izmantojot lētākas API tehnoloģijas iespējams iegādāties par tādu pat cenu kā citos tirgos.

3. KOMISIJAS ANALĪZE UN NOSTĀJA

3.1. 18. panta ietekme šodien

Kavēšanās pamatdirektīvas⁷ pārņemšanā nozīmē, ka vēl ir pārāgri iegūt kopīgo novērtējumu attiecībā uz 18. panta 3. punkta ietekmi. Pārrunu laikā Komunikāciju komitejas (COCOM) apraides apakšgrupā atklājās plašs darbības slānis attiecībā uz sadarbības līmenī daudzās dalībvalstīs, kas bieži vien ir saistīta ar ciparu zemes televīzijas ieviešanu.

Attiecībā uz 18. panta 2. punktu tikai nedaudzās dalībvalstīs ir API sniedzēji, kas atrodas vai tiek pārstāvēti viņu teritorijā, tāpēc lielāko daļu šo noteikumu var piemērot ierobežoti. Komisijas rīcībā nav nekādas informācijas par regulatoru, kas varētu būt saņēmis oficiālu sūdzību par API īpašnieka atteici, lai varētu sniegt visu nepieciešamo informāciju, kas sekmētu interaktīvās televīzijas pakalpojumu sniedzējus sniegt visus pakalpojumus ar API atbalstu pilnīgi funkcionālā veidā. API īpašnieki argumentē, ka viņiem ir stimulē nodrošināt to, lai visi lietotāji saņemtu maksimāli iespējamo labumu no konkrētās sistēmas uz godīgiem, pamatotiem, nediskriminējošiem noteikumiem īpaši tāpēc, ka eksistē konkurējošā API.

Komisija uzskata, ka 18. panta nosacījums, kam bija vislielākā ietekme, ir tieši prasība līdz 2004. gada jūlijam pārbaudīt sadarbību un tās ietekmi uz lietotāja izvēli. Tas mudināja tirgus dalībniekus ievērojami detalizēti pārrunāt sadarbību. Standartizācijas iestādes saņēma ievērojamu atbalstu no abu pušu tirgus dalībniekiem attiecībā uz ziņojumu sastādīšanu par sadarbību. Tirgus dalībnieki piešķīra lielu prioritāti šim jautājumam pat tad, ja viņu uzskati par juridiskās prasības būtību un tās labāko izpildi atšķīrās.

Konsultācijas neparādīja būtiskus, pamatotus draudus attiecībā uz brīvu informācijas plūsmu, mediju plurālismu un kultūras daudzveidību. Komisija ņem arī vērā nesenās politiskās bažas, kas izskanēja Eiropas Parlamentā⁸.

3.2. Galvenie jautājumi

Atbildes uz konsultāciju ir stipri dalītas. Bezmaksas raidstacijas nostājas pret satelīttelevīzijas un kabeļtelevīzijas operatoriem un IT kompānijām. Abas puses pieprasa atbalstu no lielākā sadzīves elektronikas ražotāja.

⁷ Piemērošanas datumā, 2003. gada 24. jūlijā, 5 no 15 dalībvalstīm iestrādāja šo direktīvu savas valsts tiesību aktos. Līdz 2004. gada maijam 9 no 25 dalībvalstīm nebija pabeigušas pārņemšanu.

⁸ Lēmums P5_TA(2004)0373.

Debašu pamatproblēma ir saistība starp vispārējām interesēm un tirgus spēkiem. Bezmaksas raidsabiedrības, īpaši valsts apraides sabiedrības, tiek apsūdzētas par tādu svarīgu mērķu realizēšanu vispārējās interesēs, kā mediju plurālisms un kultūras daudzveidība, kuri sasniegti izmantojot programmēšanas un izplatīšanas saistības. Tīkla operatori spēlē galveno lomu, lai realizētu Lisabonas darba kārtību, izmantojot nepieciešamās investīcijas un izveidotu uzlabotus komunikāciju tīklus. Katra puse mēģina cīnīties par savu konkrēto lomu šajās politikās, ja tā atrod otras puses uzvedībā kādu ierobežojošu aspektu.

Vertikālā integrācija apraides pakalpojumu sniegšanai izmantojot ciparu infrastruktūras veido sevišķu uztraukuma avotu bezmaksas valsts apraides sabiedrību vidū. Vertikālā integrācija var, piemēram, radīt potenciālu patentētām tehnoloģijām un vienot patērētājus noteiktā ciparu platformā vai līdzsvarot tirgus varu. Patentētu tehnoloģiju izmantošanai jābūt saskaņā ar konkurences likuma pārbaudi. Dažos gadījumos vertikālā integrācija var radīt augstāku ekonomisko efektivitāti⁹.

Tādas vispārējās intereses kā kultūras daudzveidība un mediju plurālisms ieņem galveno vietu Eiropas sociālajā modelī, bet panākumi ekonomikā ir svarīgi, lai nodrošinātu to, ka Savienība saglabā konkurētspēju un nepieciešamos resursus, lai finansētu mērķu sasniegšanu vispārējās interesēs un ciparu pāreju. Šīs duālās politikas mērķi ES tiek ieviesti, nodalot satura nolikumu, kuru mērķis ir vispārējo interešu sasniegšana, no nolikuma par komunikācijām, lai veicinātu konkurējoša tirgus attīstību kā līdzekli jauninājumu un jaunu investīciju radīšanai. Abas politikas saskaras pie API, tāpēc šīs debates ir tik saspringtas.

3.3. Sadarbspēja un pamatdirektīvas 18. panta 3. punkts

Pamatdirektīvas 18. panta 3. punkts paredz Komisijai novērtēt 18. panta ietekmi. Ja nav panākta atbilstoša sadarbspēja, Komisija drīkst izmantot 17. pantā paredzēto kārtību, ar kuras palīdzību var padarīt noteiktus standartus par obligātiem.

Sadarbspēja nav noteikta pamatdirektīvā vai saistītajās direktīvās. Papildus sadarbspējas lietošanai pamatdirektīvas 17. un 18. pantā, tā ir lietota Universālā pakalpojuma direktīvas 24.pantā¹⁰, kur šis termins ietver atvērtās saskarnes ligzdas nodrošinājumu perifērijas ierīču pieslēgšanai.

31. izklāsts - pamatojot 18.pantu – atspoguļo dažādus sadarbspējas aspektus nosakot, ka:

- (1) jāveicina interaktīvās ciparu televīzijas pakalpojumu sadarbspēja patērētāja līmenī, lai nodrošinātu brīvu informācijas plūsmu, mediju plurālismu un kultūras daudzveidību;
- (2) atvērtais API sekmē sadarbspēju, t.i. interaktīvā satura pārņemšanu starp piegādes mehānismiem ar pilnu funkcionalitāti nebojājot saturu.

Komisija secina, ka ņemot vērā sarežģīto vidi, kas aprakstīta darba dokumentā, un dažādās izpratnes, kas atklājās sabiedrības konsultācijā, šīs pārbaudes mērķis ir noteikt, vai tagad eksistē gadījums, kas varētu ierosināt viena vai vairāku API standartu obligātu ieviešanu vienā vai vairākos tirgus segmentos.

⁹ Piemēram, novēršot dubulto peļņu.

¹⁰ Direktīva 2002/22/EK, OV L 108, 24.4.2002., 51. lpp.

Dažādu scenāriju rezultāti, saskaņā ar kuriem standarti varētu kļūt obligāti, tika pētīti saistītajā EIA. Priekšlikumi, kas paredz, ka individuālām dalībvalstīm jāpieņem vienu vai vairākus atvērtos API standartus kā obligātus vienotā tirgū, ir nesavienojami. Šāda politika radītu šķēršļus tirdzniecībai starp dalībvalstīm.

MHP standartu noteikšana par obligātiem noteiktā datumā ES līmenī nodrošinātu aparatūras un pakalpojumu tehnisko sadarbību, bet satura sniedzējiem joprojām būtu jāvienojas par piekļuvi tīkliem un saistītajiem pakalpojumiem, kā iepriekš minēts. Lielākā daļa komentētāju apzinās problēmas, ko šī politika radīs tirgū jau esošajiem 25 miljoniem uztvērēju ar API funkcionalitāti, un īstenībā neviens lielākais atbalstītājs neierosina šāda līmeņa intervenci. Ņemot vērā pamatdirektīvas sarunu vēsturi, ir maz ticams, ka šāds priekšlikums iegūs nepieciešamo atbalstu no dalībvalstīm.

Komisija secina, ka neeksistē noteikts gadījums, lai varētu obligāti ieviest standartus visā ES pašreizējā tirgus evolūcijas stadijā, un ir nepieciešams ilgāks laiks, lai pamatdirektīvas 18. panta nosacījumi stātos spēkā. Vajadzēs arī pārliecināties, vai bažas par operatoru kontrolējošo lomu, kas izmanto patentētas API, ir pamatotas oficiālu sūdzību veidā regulētājiestādēm.

Interaktīvās televīzijas ierobežotie komercpanākumi līdz šim nav devuši lielu pamudinājumu tirgus dalībniekiem, nodrošinot to, ka visi pakalpojumi var kļūt pieejami visiem saņēmējiem, lai kā to arī nenasiegtu. Tirgum paplašinoties, sagaidāms, ka pakalpojumu sadarbība attīstīsies paralēli. Iespēja attīstīt interaktīvo saturu, lai to varētu pielāgot dažādām API platformām, ir minimālais nosacījums pakalpojumu sadarbībai augošā tirgū. PCF un uzlabotas autorēšanas metodes var sekmēt satura pārnēsamību starp API.¹¹ Tas neizslēdz arī citas sadarbības formas, ieskaitot pāreju uz atvērtajiem standartiem no patentu standartiem, ja tas nepieciešams biznesam. Sakarā ar nenoteiktību attiecībā uz pieprasījumu, tiek ierosināts, ka jāvar iegādāties vienkāršākas, lētākas prezentāciju programmas līdzās modernākai un dārgākai izpildes programmai, lai nodrošinātu patērētājiem izvēli.

Komisija pārskatīs šo jautājumu 2005. gada otrajā pusē. Tīkmēr MHP standarta ieviešanas turpmāka sekmēšana varētu dod labumu Eiropas patērētājiem.

3.4. Veicināšanas pasākumi

3.4.1. Uzlabota koordinēšana dalībvalstīs ieviešot MHP

Komisija no dalībvalstīm izveidos darba grupu, lai panāktu viedokļu apkopojumu. Fragmentēšana, kuru izraisījuši *inter alia* plaši mainīgie tirgus attīstības koeficienti dažādās dalībvalstīs, ražotājiem sagādā grūtības sasniegt apjoma ekonomijas. Mērķis būtu noteikt veicamās darbības, kas palīdzētu MHP sasniegt kritisko masu un izmantot apjoma ekonomijas samazinot cenu un uzlabojot tirgus izredzes. Pašlaik MHP papildu izmaksas ir šķērslis plašai darbības uzsākšanai. Paredzams, ka šis pasākums īpaši palīdzēs mazajām dalībvalstīm.

3.4.2. Patērētāju subsīdijas

Viens veids, kā samazināt papildu izmaksas patērētājiem attiecībā uz tādām aparatūras iekārtu standarta izpildes programmām kā MHP, ir subsidēt pirkumus patērētāja līmenī.

¹¹ PCF varētu nosegt 80% mijiedarbes televīzijas lietojumu, izņemot vissarežģītākos, piemēram, elektronisko programmu ceļvežus.

Patērētāju subsīdijas jau ir pieejamas Itālijā, un subsidētos MHP uztvērējus mazumtirdzniecībā tagad var iegādāties par tādu pašu cenu, kā ciparu uztvērējus, izmantojot agrāku, lētāku API citos daudz stabilākos vietējos tirgos. Obligātie nosacījumi arī mudina patērētājus iegādāties tieši uztvērēju ar mijiedarbes un atpakaļkanālu, nevis vienkāršu uztvērēju bez šīm īpašībām. Tāpēc dalībvalstis var piedāvāt saviem patērētājiem subsīdijas. Šādām patērētāju subsīdijām jābūt tehnoloģiski neitrālām, tās jāreģistrē un tām jāatbilst valsts atbalsta likumiem. Tām jābūt īslaicīgām un jāsamazinās proporcionāli uztvērēju cenai, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas. Subsīdijas uzņēmumiem nav iekļautas šajā ierosinājumā un par tām būs jāinformē Komisija saskaņā ar parasto kārtību.

3.4.3. Standartu saraksts, kas publicēts Oficiālajā Vēstnesī

Komisija paziņo par savu nodomu pievienot divas prezentāciju programmas, MHEG 5 un WTVML, nākošajā saraksta atjaunošanas reizē atkarībā no to pieņemšanas ETSI. Labotais saraksts tiks iesniegts slēdzienam COCOM kā paredzēts pamatdirektīvas 17.pantā.

Citi standarti saskaņā ar standartizācijas darba programmu, kas ir noteikti mandāta M331 1.fāzē, tiks izskatīti iekļaušanai Standartu sarakstā tiklīdz tie kļūs pieejami. Tiem ir visas iespējas uzlabot sadarbību kā izklāstīts darba dokumentā.

3.4.4. Piekļuves kontrole patentētām tehnoloģijām

Komisija, kuru attiecīgi atbalsta dalībvalstis, turpinās kontrolēt patentētu tehnoloģiju pieejamību licencēšanai ražotājiem. Vairāku papildu tehnoloģiju iekļaušana uztvērējos ir viens veids, kā iegūt universālu uztvērēju ‘vienā kastē’. Ja šīs īpašības ir standartizētas, piemēram, kā skaņošanas mehānismiem, vienīgais šķērslis ir izmaksas; taču varētu būt lielāka skaidrība attiecībā uz tādu patentētu tehnoloģiju pieejamību kā API. Piekļuves un sadarbības direktīvas¹² I pielikuma 6. pants jau paredz nosacīto piekļuves sistēmu pakalpojuma sniedzējiem, lai nodrošinātu, ka šīs tehnoloģijas ir pieejamas saskaņā ar godīgiem, pieņemamiem un nediskriminējošiem noteikumiem, izsniedzot ražotājiem plaša patēriņa aparatūras licences.

Komisija turpinās iesākt, sniedzot regulārus ziņojumus par elektronisko komunikāciju paketes ieviešanu.

4. SECINĀJUMS

Komisija mēģina nodrošināt, ka Eiropas pilsoņi gūst labumu no pieaugošā interaktīvo DTV pakalpojumu apjoma, kas pieejami arvien lielākā skaitā pārraides platformu, un uzskata, ka tirgus vislabāk darbojas pašlaik, turpinot piemērot noteikumus, kuri jau pamatdirektīvā ir saskaņoti ar Eiropas Parlamentu un Padomi. Turklāt patentēto tehnoloģiju izmantošana paliks pakļauta konkurences likuma pārbaudei.

Komisija veiks papildu pasākumus, lai sekmētu labprātīgu MHP standarta ieviešanu, kas pašlaik ir vismodernākais atvērtais API standarts Eiropā.

Komisija turpinās virzīties uz mērķi, lai sasniegtu pilnu un efektīvu 18. panta pārņemšanu visās dalībvalstīs, bet ņemot vērā vides sarežģītību, dažādos tirgus dalībnieku uzskatus un

¹² Direktīva 2002/19/EK, OV L 108, 24.4.2002., 12.lpp.

vēlo pamtdirektīvas ieviešanu daudzās dalībvalstīs, tā secina, ka ir nevietā spriest par to, vai sadarbspēja ir vai nav sasniegta atbilstoši 18. panta 3. punkta izpratnei. Tomēr šī pārbaude neiedibināja uzskatu, ka bažas attiecībā uz kultūras daudzveidību un mediju plurālismu varētu pārvarēt tikai ieviešot vienotu API standartu. Daudz svarīgāki elementi mediju plurālisma debatēs ir dalībvalstu kompetencē īpaši attiecībā uz mediju īpašumtiesībām un kontroli.

Komisija pārbaudīs situāciju 2005. gada otrajā pusē.